

Y-TUNNUS OSAKASKUNNILLE

Kalatalouden Keskusliitto, ja oletettavasti muutkin tahot, olivat yhteydessä Verohallintoon ja pyysivät selkeytystä osakaskuntia koskevaan y-tunnuksen hakemiseen. Tämä johti siihen, että Finanssivalvonta ja Valtionvarainministeriö ryhtyivät tutkimaan asiaa.

Finanssivalvonta antoi 2020 osakaskuntia ja tiekuntia koskevan lausunnon, jossa se toteaa, että pankkien ei pidä vaatia Y-tunnusta tavallista pankkiasiointia varten. Silloin kun osakaskunnan toiminnassa täyttyvät alla olevat olosuhteet, ei niiltä tulisi edellyttää y-tunnuksen hakemista.

Finanssivalvonta katsoo, että silloin:

- kun yhteisiä vesialueita hallinnoiva osakaskunta harjoittaa ainoastaan vesialueen hoitoon ja sillä tapahtuvaan kalastukseen liittyviä tavanomaisia toimia eikä ole muutoinkaan muita erityisiä seikkoja, jotka nostaisivat asiakassuhteeseen liittyvää rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskiä, osakaskuntien asiakassuhteisiin liittyvä rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen riski on vähäinen ja
- kun yhteisiä vesialueita hallinnoivien osakaskuntien asiakassuhteisiin liittyvä rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen riski on vähäinen, valvottavat voivat noudattaa yksinkertaistettua menettelyä asiakkaan tuntemiseksi;
- niiltä ei tulisi edellyttää asiakassuhteen avaamiseksi tai jatkamiseksi sitä, että ne rekisteröityvät yritys- ja yhteisötietojärjestelmään.

Finanssivalvonnan kannanotto 25.5.2020 Yksinkertaistetusta menettelystä asiakkaan tuntemiseksi - tiekunnat ja yhteisiä vesialueita hallinnoivat osakaskunnat kumottiin, sillä kannanotossa mainitut tilanteet on sittemmin sisällytetty Finanssivalvonnan julkaistuun määräyksiin ja ohjeisiin MOK 2/2023 Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estäminen. Sisällöllisesti kannanotossa esitetty Finanssivalvonnan kanta ei ole muuttunut.

MOK 2/2023:ssa yksinkertaista asiakkaan tuntemista käsitellään luvussa 6.5. Kohdan (159) mukaan rahanpesulain 3 luvun 8 §:n mukaan asiakkaita on mahdollista ryhmitellä siten, että valvottavan riskiarvion perusteella vähäriskiseksi arvioituun asiakasryhmään kuuluviin asiakkaisiin sovelletaan samanlaista yksinkertaistettua tuntemismenettelyä. Asiakasryhmiä, joihin voi soveltaa yksinkertaistettua tuntemismenettelyä, jos yksittäiseen asiakassuhteeseen ei liity erityisiä riskiä kohottavia tekijöitä, ovat esimerkiksi:

- yhteisiä vesialueita hallinnoiva osakaskunta, joka harjoittaa ainoastaan vesialueen hoitoon ja sillä tapahtuvaan kalastukseen liittyviä tavanomaisia toimia

Finanssivalvonnan näkemyksen mukaan kuitenkin tapauksissa, joissa osakaskunta ei voi saada y-tunnusta, tulisi asiakkuus perustaa luonnollisen henkilön nimiin sillä asiakkuutta ei voi perustaa keinotunnuksella. Eri asia on, että pankki voi omiin sisäisiin järjestelmiinsä kirjata asiakkuuksista selventäviä lisämääreitä, mutta asiakkuutta ei voi perustaa pelkän keinotunnuksen varaan – tässä olennaista on nimenomaan y-tunnuksen olemassaolo tai puuttuminen.

Lisätietoa:

https://www.finanssivalvonta.fi/globalassets/fi/saantely/maarayskokoelma/2023/02_2023/02_2023.M2.pdf

Ohjeita Y-tunnuksen hakemiselle

Jos osakaskunta kuitenkin hakee Y-tunnusta, ja perusteet sen myöntämiselle löytyvät, voi seurata alla olevia ohjeita.

Osakaskunnan Y-tunnus haetaan yritys- ja yhteisötietojärjestelmästä (YTJ) kohdasta ”Muiden yritys- ja yhteisömuotojen perustamisilmoitus”.

<https://www.ytj.fi/index/ilmoittaminen/perustamisilmoitus/muutyritys-jayhteisomuodot.html>

Ilmoitusta ei voi tällä hetkellä tehdä sähköisesti. Valitse perustamisilmoituslomake Y1, myös silloin kun toimintaa on harjoitettu jo aiemmin. Kun lataat paperilomakkeen <https://www.ytj.fi/stc/ytjliitteet/y1opas.pdf> saat samalla täyttöohjeet.

Tallenna lomake tietokoneellesi, jotta pääset täyttämään sitä. Täytä lomake, tulosta se A4 koossa ja postita lomakkeessa mainittuun osoitteeseen.

Tallenna lomake tietokoneellesi, jotta pääset täyttämään sitä. Täytä lomake, tulosta se A4 koossa ja postita lomakkeessa mainittuun osoitteeseen.

Lomakkeen täyttöohjeita:

- Nimi tulee merkitä kuten osakaskunnan säännöissä on merkitty, tämä helpottaa YTJ:n yrityshakupalvelun käyttöä
- Verohallintoon ilmoitettava osakaskunnan päätoimialan ilmoittaminen ei ole itsestään selvää, koska luokitus ei tunne yhteisyyttä eli osakaskuntaa ja sen harjoittamaa yhteisen omaisuuden hallintaa. Monet osakaskunnat ovat ilmoittaneet toimialakseen mm. sisävesikalastuksen (tunnus 03120) kun ei ole osuvampaakaan. Toimialatunnuksiin on mahdollisesti tulossa lisäyksiä. (muuta kalastukseen ja vesiviljelyyn liittyviä tunnuksia: 03110 Merikalastus, 03120 Sisävesikalastus, 03210 Kalanviljely meressä, 03220 Kalanviljely sisävesissä)
- Yritysmuodoista valitaan kohta muu, johon kirjoitetaan yhteisyys.
- Peruste sille, että yritys (osakaskunta) ei katso olevansa arvonlisäverovelvollinen voi olla vain vähäinen liiketoiminta. ALV raja on 15 000 e/v. korostettakoon, että osakaskunta ei ole yleishyödyllinen yhteisö.
- Lomakkeen kohtaan lisätietoja on tarpeellista merkitä osakaskunnan maanmittauslaitoksen antama kiinteistötunnus

Y-tunnuksen myöntäminen

Y-tunnuksen myöntämisestä ei lähetetä erillistä ilmoitusta. Y-tunnus on nähtävissä yrityshaussa <https://tietopalvelu.ytj.fi/yrityshaku.aspx?kielikoodi=1> osakaskuntasi nimellä, täsmälleen sillä, jonka hakemukseen kirjoitit, noin viikon kuluttua paperisen ilmoituksen postittamisesta.